

University of Rochester
River Campus Libraries, Department of Rare Books, Special Collections, and Preservation
Manuscript D.460 1153-001
Cicero, from *de Oratore*

Original transcription by Kristen Vitale, Nazareth College, Class of 2015
Transcription updated by Marie Turner, Director, Rossell Hope Robbins Library

Please contact mturner@library.rochester.edu with any corrections, questions, or comments

---

NB: Text begins at Book II, chapter 10, end of verse 39

Recto

Line 1: aut cognita, aut omnino ab oratorum genere tractata
Line 2: quidem [et] Ser. galbam, memoria teneo, diuinum ho[m]i[n]em
Line 3: in dicen: [et] .M. emilium porcinam: [et] C. ipsum carbo-
Line 4: nem, quem tu adolescentulus perculisti: legum ignarum
Line 5: hesitantem in maior[um] institutis: rudem in iure civili [et] hec
Line 6: etas nostra preter te crasse qui tuo magis studio q[uam] proprio
Line 7: munere aliquo disertor[um] ius a nobis civile didicisti: quod
Line 8: interdum pudeat, iuris ignara est. Quod uero in extrema
Line 9: oratione quasi pro tuo iure sumpsisti: oratorem in omni
Line 10: sermonis disputatione copiosissime uersari posse: id nisi hic
Line 11: in tuo regno essemus: non tulissem, multisq[ue] praessem qui
Line 12: aut interdicto tecum contenderent: aut te ex iure manu
Line 13: consertum uocarent: q[uod] in alienas possessiones tam teme-
Line 14: re irruisses. Agerent enim tecum lege primum pythago-
Line 15: rici omnes atq[ue] democritici ceteriq[ue]* phisici: uindicarent[ue] **[in margin: in suo]*
Line 16: ornati in dicendo [et] graues: quibus cum tibi iusto sacra-
Line 17: mento contendere non liceret. Vrgerent preterea philo-
Line 18: sophor[um] greges iam ab illo fonte [et] capite Socrate: nihil te
Line 19: de bonis rebus in uita.]: nihil de malis: nihil de animi per-
Line 20: motionibus: nihil de hominum moribus: nihil de ratione
Line 21: uite didicisse: nihil omnino quesisse: nihil scire conuin-
Line 22: cerent: [et] cum uniuersi in te impetum fecissent: tum
Line 23: singul[a]e famili[a]e litem tibi intenderent. Instaret achade
Line 24: mia quae quicquid dixisses id te ipsum negare cogeret.
Line 25: Stoyci uero nostri disputationum suarum atq[ue] interroga-
Line 26: tionum laqueis te irretitum tenerent. Peripatetici aut[em]

Verso

Line 27: etiam hec ipsa, que, proporia, oratorum putas esse adiume[n]
Line 28: ta atq[ue] ornamenta dicendi ab se uincerent oportere: ac
Line 29: non solum meliora: sed etiam multo plura Aristotelem

Line 30: theofrastumq[ue] de his rebus q[uo] omnes dicendi magistros
Line 31: scripsisse ostenderent. Missos facio mathematicos: gram-
Line 32: maticos: musicos: quor[um] artibus uestra ista dicendi uis
Line 33: ne minima quidem sotietate coniungitur. Quam obre[m]
Line 34: ista tanta tamq[ue] multa profitenda crasse non censeo: sa-
Line 35: tis id est magnum quod potes pr[a]estare ut in iuditiis ea
Line 36: causa quacunq[ue] tu dicis: melior [et] probabilior esse uidea-
Line 37: tur: ut in contionibus [et] sententiis dicendis ad persuade[n]-
Line 38: dum: tua plurimum ualeat oratio: Deniq[ue] ut prudentibus
Line 39: diserte: stultis etiam uere uideare dicere: hoc amplius si-
Line 40: quid poteris non id mihi uidebitur orator: sed crassus
Line 41: sua quadem propria non co[m]muni orator[um] facultate pos-
Line 42: se. Tum ille non sum inquit nescius sceuola ista inter
Line 43: gr[a]ecos dici et disceptari solere. Audiui enim su[m]mos homi-
Line 44: nes: cum qu[a]estor ex macedonia uenissem athenas flore[n]-
Line 45: te achademia ut temporibus illis ferebatur: cum eam
Line 46: charneadem [et] clytomachus [et] eschines obtinebant. Erat
Line 47: etiam metrodorus qui cum ipsis etiam una ipsum illum
Line 48: charneadem diligentius audierat: ho[m]i[n]em omniu[m] in dice[n]-
Line 49: do ut ferebatur acerrimum et copiosissimum: uigebatq[ue]
Line 50: auditor panetii illius tui Mnexcarcus: [et] peripatetici cri-
Line 51: tolaus [et] diodorus. Multi errant pr[a]eterea pr[a]eclari inphi-
Line 52: losophia [et] nobiles a quibus omnibus una pene uoce repelli